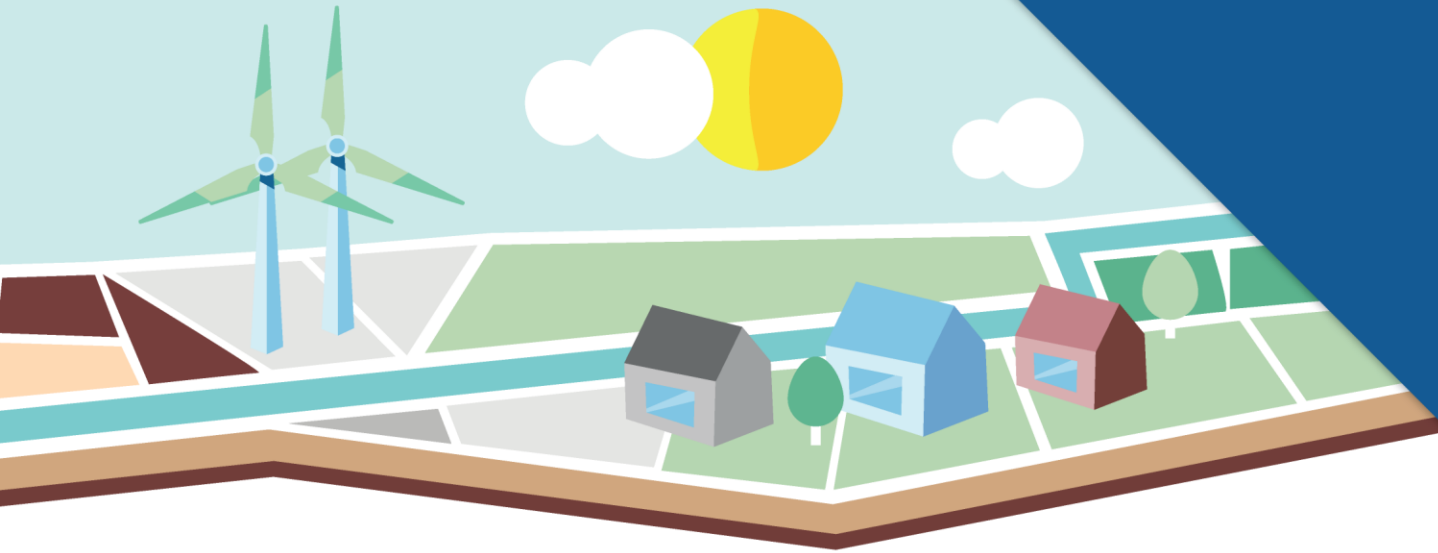

START OM 18.30 UUR

WEBINAR

Participatie in de Energietransitie

DEMOCRATIE
in actie

Nationaal Programma
RES Regionale
Energie
Strategie

Agenda

- Participatie in de RES: stand van zaken & de uitdagingen
- Hoe zorg je voor een inclusief participatietraject?
- Hoe bepaal je als regio en gemeente je participatieambitie?
- Hoe regel je 50% lokaal eigendom?
- Waar kunt u terecht met vragen

Participatie in de Regionale Energiestrategie

- **Bas Koopman**

Coördinator Platform Energieparticipatie.nl

Nationaal programma RES

Inclusieve participatie

- **Nicky Struijker Boudier**
Communicatie RES regio Foodvalley
 - **Jolanda de Heer - Verheij**
Wethouder gemeente Rhenen
-
-

The logo for Regio Foodvalley Energietransitie features the text 'Regio Foodvalley' in a bold, blue sans-serif font, with 'Energietransitie' in a smaller, lighter blue font below it. To the left of the text is a cluster of colorful circles in shades of blue, green, and yellow. A red triangle is partially visible in the top-left corner of the page.

Regio
Foodvalley
Energietransitie

Regionale Energie Strategie FOODVALLEY

LOKAAL IS LEIDEND

Gemeentelijk beleid & projecten: stand of nieuwe ambities

Hoe kón of kán je meepraten als inwoner?

Navolgbaarheid

REGIONAAL HEEFT MEERWAARDE

Jouw stem wordt gerepresenteerd door een burgerforum

Burgerforum + Raadpleging levert Advies in Stakeholderoverleg

Volksvertegenwoordigers weten:

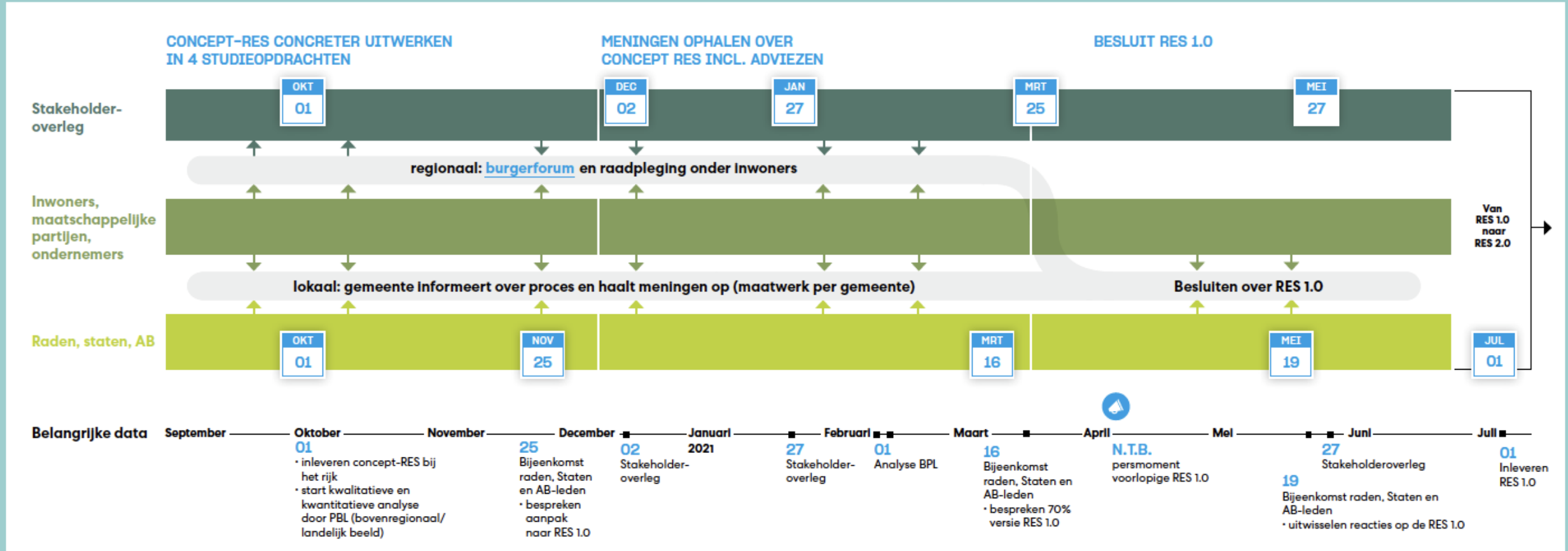
- inwoners hebben via burgerforum een stem gehad
- Het is helder wat inwoners belangrijk vinden: motivaties en argumenten
- Als ik als volksvertegenwoordiger een keuze maak, kan ik beter beargumenteren waarom

SAMENWERKEN AAN EEN ENERGIE NEUTRALE REGIO

Stap voor stap naar een Regionale Energiestrategie Foodvalley

NAAR RES 1.0

STAP VOOR STAP NAAR EEN RES

CONCEPT-RES

BURGERFORUM

NAAR RES 1.0

NAAR RES 2.0 EN VERDER

Participatieambitie in de regio & de gemeente

- Els Holsappel

Projectleider Communicatie, Participatie & Lokaal Eigendom

RES regio West-Overijssel

Aanpak

- Van onderop: vanuit de 11 gemeenten
- Elk gemeente 'eigen' bod, met:
 - Commitment op totale bod van 1,6 TWh
 - Naast lokale ook regionale afweging op vier hoekpunten (bijdrage energietransitie, ruimtelijke kwaliteit, kosten netwerk en maatschappelijke acceptatie)
 - Werkgroep RSAB
 - Regionale afspraken die lokale proces versterken
- Inwonerparticipatie lokaal
- Participatie maatschappelijk middenveld regionaal, o.a. adviesgroep

Lokaal Eigendom in het Klimaatakkoord

- Partijen werken gelijkwaardig samen in de ontwikkeling, bouw en exploitatie
- Streven naar 50% eigendom van de productie van de lokale omgeving (bewoners en bedrijven)
- Mee-investeren, maar ook risico lopen
- Gaat over zeggenschap
 - Over ontwikkeling van het project: waar en hoe
 - Verdeling lusten en lasten
 - Verdeling revenuen

Lokaal eigendom is een middel om lokaal zeggenschap over een energieproject te realiseren (de energietransitie democratischer te maken)

Verskil met financiële participatie

Financiële participatie

- Een individu kan mee-investeren
- Rendement voor het individu
- Geen zeggenschap over ontwikkeling project
- Geen zeggenschap over opbrengsten

Lokaal eigendom

- Gezamenlijke investering (soms wel met financiële investering individuele leden)
- Zeggenschap over ontwikkeling project en over opbrengsten
- Iedereen kan meedoen / heeft stem (ook als je niet investeert)

Stap 1

Bepalen doel en ambitie

- WIE IS AAN ZET?
 - LOKALE ENERGIE-COÖPERATIES /WIJKCOÖPERATIE/DORPEN-BUURTEN
 - DE MARKT?
 - DE GEMEENTE?
- WAT WIL JE (PRIMAIR) BEREIKEN MET LOKAAL EIGENDOM?
 - ZEGGENSCHAP VOOR DE LOKALE OMGEVING?
 - OPBRENGSTEN IN DE GEMEENSCHAP HOUDEN?
 - REGIE OP WIE WAT WAAR ONTWIKKELT?
- WAT IS JE AMBITIE?
 - MINIMAAL 50% LOKAAL EIGENDOM?
 - MINIMAAL 51% LOKAAL EIGENDOM?
 - STREVEN NAAR 100% LOKAAL EIGENDOM (MET EEN MINIMUM VAN 51%)?
- ROL VAN DE GEMEENTE

Stap 2

Verankering in beleid

- Regionaal overlap bepalen
 - Wat regelen we regionaal?
 - Wat regelen we lokaal?
- Opstellen (aangepast) duurzaamheidsbeleid
- Opstellen ruimtelijke kaders*

***NB Met alleen ruimtelijke kaders ben je er niet**

Stap 3

Uitwerking beleid en instrumentarium

Keuze uit drie scenario's

- Scenario 1: de passieve gemeente (beleid)
 - Helder beleid en kaders; uitvoering aan de markt (inclusief lokale initiatieven)
- Scenario 2: de stimulerende gemeente (uitnodigingsplanologie)
 - Gemeente stimuleert lokaal initiatief
 - Gemeente voert uitnodigingsplanologie via bv aanbesteding (grip op randvoorwaarden)
- Scenario 3: de ontwikkelende gemeente
 - Gemeente is zelf (mede)ontwikkelaar van energieprojecten

Drie scenario's organiseren lokaal eigendom

Passief

Borgen in duurzaamheidsbeleid en ruimtelijk beleid

- +** Gemeente kan veel overlaten aan de markt
- Ingenomen grondposities hebben invloed
- Zonder duurzaamheidsbeleid is borging minder goed mogelijk (niet af te dwingen via ruimtelijk beleid).

Stimuleren

Via uitnodigingsplanologie voor beperkte locaties projectontwikkeling mogelijk maken en hier een aanbesteding voor organiseren.

- +** Gemeente eerst regie, daarna loslaten
- +** Grondposities hebben geen invloed meer
- Zonder duurzaamheidsbeleid is borging minder goed mogelijk (niet af te dwingen via ruimtelijk beleid).

Zelf ontwikkelen

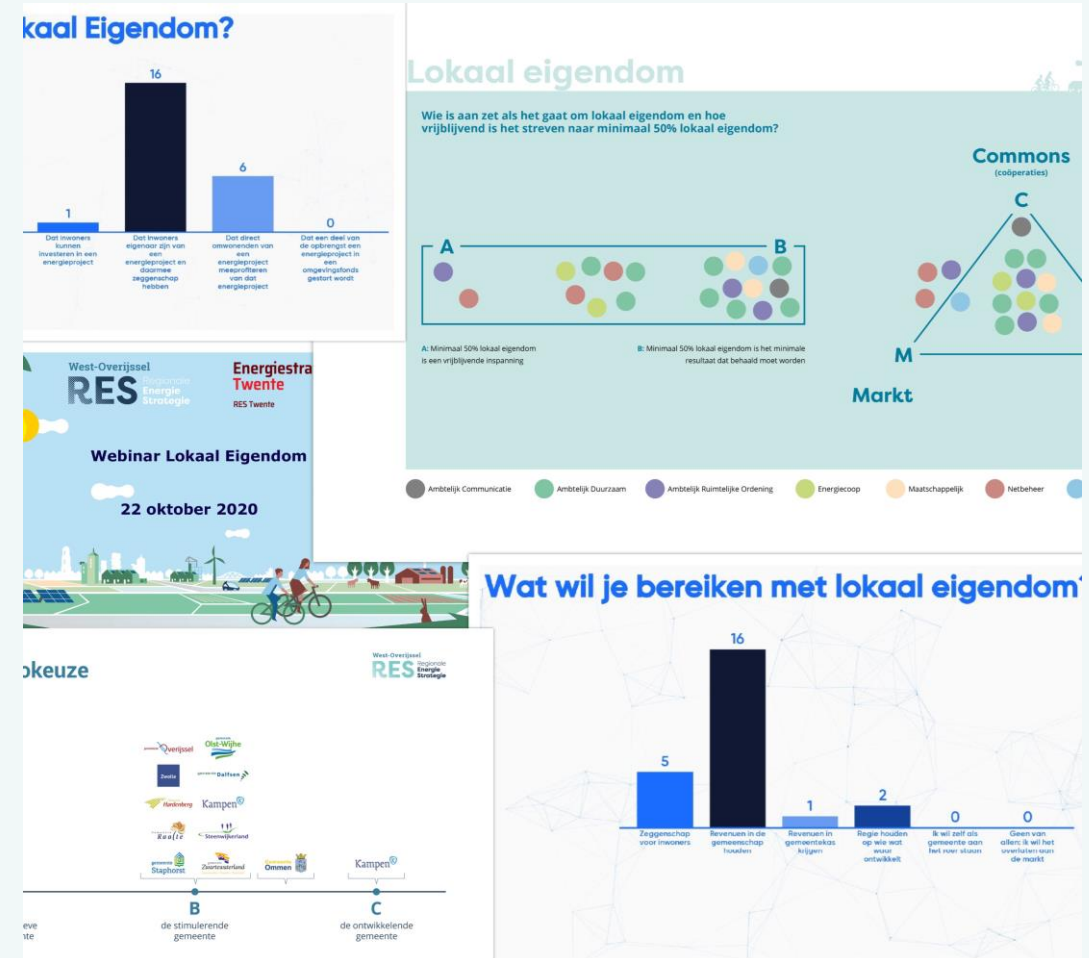
Zelf als overheid actief ontwikkelen via grondbeleid of via energiebedrijf

- +** Gemeente heeft regie van begin tot eind
- Staatsrechtelijke risico's: pettenproblematiek (zowel vergunningverlener als deelnemer project)
- Verlies onafhankelijke rol van de overheid (bijv bij tegenstand op het project)

Uitkomsten ophalen wensen

Resultaten

- Lokaal eigendom = energieproductie wind en zon in handen van lokale inwoners en ondernemers
- Doel lokaal eigendom:
 - 1) Revenuen in gemeenschap houden
 - 2) Zeggenschap inwoners
- Meerderheid bestuurders is voor handhaving streven naar minimaal 50% lokaal eigendom
- Meerderheid bestuurders kiest voor scenario de stimulerende gemeente.

Hoe nu verder in West-Overijssel?

- Opstellen menukaart met beleidsteksten om lokaal eigendom te borgen (heeft hoge urgentie)
 - Vanuit de drie scenario's (met nadruk op stimulerende gemeente / uitnodigingsplanologie)
- Belangrijkste uitgangspunten lokaal eigendom in Hoofdpijnenakkoord
- Uitwerking Hoofdpijnenakkoord in RES 1.0 en Plan van Aanpak
 - Inrichten Werkplaats Lokaal Eigendom voor RES-partners en energiecoöperaties
 - Ondersteuning energiecoöperaties vanuit RES, provincie, Nieuwe Energie Overijssel en Natuur en Milieu Overijssel

50% lokaal eigendom

- Siward Zomer

Coöperatief directeur Energie Samen

Partner in de Participatiecoalitie

Vragen?

Voor meer informatie :

www.regionale-energiestrategie.nl of www.lokale-democratie.nl

Voor vragen:

- info@npres.nl
- Onder contact NPRES: lijst contactpersonen per regio
- Helpdesk DiA Servicepunt via diaservicepunt@vng.nl